

Piše:
Damira Terezija Biškup

Rodilište je i u ratu moralo postojati. Rat nas je zatekao i izbacio iz normalnih uvjeta, te smo se morali prilagoditi ratnim. Ostala su samo dva liječnika specijalista ginekologa, jedna primalja i dvije sestre za novorođenčad. Radile smo nadljudskim naporom, po tri dana i tri noći, zbog nemogućnosti dolaska na posao. Č. S. Katarina Mirka Brašulj (sr. Mirka) i ja bile smo kod djece, ali u smjeni uvijek samo jedna. Za smještaj novorođenčadi koristili smo prostorije poliklinike, a kasnije sklonište.

U početku smo imali jednu sobu za djecu, tu je bio i inkubator s jednim djetetom. Kasnije su tu smješteni ranjenici, a mi smo se preselili u improviziranu radionicu, gdje nam je bilo jako tijesno. U ratu, u takvim uvjetima, rođeno je trinaestoro djece. Iako ne izgleda mnogo djece, posao smo jedva svladavale. Do kraja smo, uz veliku opasnost, odlazile kući, udaljenoj kojih 15 minuta, a ni tu nije bilo sigurno. Kuća je bila bez vrata, prozora i krova, neupotrebljiva za stanovanje.

Zbog slabe ishrane majki djecu smo morale hraniti. Hrane smo imali dosta, ali je bilo teško pripremati bočice i hranu, na samo jednom malom kuhalu. Kada nam pogode agregat ostajemo i bez toga. Najveći problem bila je voda. Za djecu smo dobili dnevno oko 5 litara vode. To smo morali rasporediti za hranu, za čaj, za pranje i iskuhavanje bočica i za prebrisavanje djece.

Za zagrijavanje prostorije imali smo jedan električni radijator, kojeg smo često morali isključiti. Za osvjettljenje koristili smo svijeće, a i njih smo morali zakloniti, da se ne vidi svjetlo. Često smo djecu hranili u potpunom mraku, imajući u vidu opasnost aspiracije. Ali, hvala Bogu, takvih problema nije bilo. Imali smo jednokratne usne aspiratore, kojima smo se služili.

Tri djevojčice su bile bez majke. One su rođene kao nedonoščad sa P. T. 1080 i 1100 grama. Kad su imale oko 2500 grama zbog ratne situacije nisu mogle ići kući, pa su ostale do kraja kod nas. Dvije su bile iz mješovitih brakova, po njih su majke, po padu Vukovara, došle transporterima jugovojске.

Sretna Tanja i njezina majka

Mala Tanja Šimić rođena je u lipnju sa težinom 1080 grama. Nju smo ponijele sa sobom kada smo pošli konvojem iz Vukovara. Svaka

NOVOROĐENČAD - MALI JUNACI VUKOVARA

majka uzela je svoje dijete. Izišle smo iz bolnice i oko pet sati vremena provele smo vani dok, konačno, nismo krenuli. Put je bio mučan i težak, pun neizvjesnosti. Do Zagreba smo putovali tri dana, jer smo išli u Mitrovicu, sutradan preko Bosne. Nedaleko Bijeljine prešli smo u "naše" autobuse gdje smo malo odahnuli. Put je naporan za odrasle, a kako tek za ovu djecu kojima je njega bila oskudna. Tanju smo predale u Dječju bolnicu, kako je rekla dr. Vesna Bosanac. Tanja je tada imala 4500 grama. Mučila ju je upala pluća, koja je, vjerojatno, posljedica hladnog skloništa i toga.

Traumatoška klinika: s. Mirka i s. Damira na novoj dužnosti

đugog i mučnog, putovanja. Po primitku, pogledavši Tanjine dokumente, liječnik je zaključio kako je vukovarska bolnica i u ratu dobro funkcionirala, jer je Tanja postigla tako dobru težinu.

SRETNNA MAJKA

Sasvim slučajno majka je preko TV saznala gdje joj je dijete i već sutradan bila je Tanja u majčinom naručju. I tako je Tanja postala simbol hrabrosti i neuništivosti kao najmlađa Vukovarčanka. Krštena je 22. XII. 1991. godine a krtio ju je kardinal Franjo Kuharić. Bile smo prisutne s. Mirka i ja koje smo je donijele iz Vukovara. Tanja sada živi s roditeljima u Vinkovcima, ali je čekaju njeni Čakovci i roditeljska kuća u kojoj bi ona trebala provoditi mirno i sretno djetinjstvo.

Bilo je teško, ali smo izdržali do kraja. Živjeli smo u vjeri i nadi, da će pravda ipak pobijediti. To i sada vjerujemo i u nadi očekujemo povratak tamo gdje je život stao. Ta mala bića uspkos svemu svi su preživjeli, čak bolesti nije bilo mjesta ni u ratnim uvjetima. Dokazali smo da smo neuništivi. Često su mi dolazile misli o našim stradanjima i nadama koje sam stavila u pjesmu i dok oružje govori muze ne šute.

S. Terezija Damira Biškup

MALIJ TANJI IZ VUKOVARA

*Evo danas dana
Sretnog svima nama,
Krštena je djevojčica
Naša mala Tanja.*

*Rođena si sitna, mala,
Još u žarko ljeto,
Ratni vihor, teške dane
Sve si prošla eto.*

*Iz rodnoga Vukovara
Progana si skupa s nama,
Sa strahom i dugom čežnjom
Čekala te tvoja mama.*

*Eto zato sreće
Za obitelj dragu,
Napokon su zajedno
Bog im daje snagu.*

*Radosni su u srcu
Makar misli lete,
Jer je Tanja postala
Pravo božje dijete.*

*Zaštitnica njena
Majka je Marija,
Jer to sveto ime
Danas je dobila.*

*Rasti cvijete mali
Sad u tuđem kraju,
Tvoji lijepi Čakovci
I tebe čekaju.*

Sestra Damira

Jedno od novorođene djece - mjesec dana kasnije u Njemačkoj